

کشور قرار گیرد. همچنین براساس این خبر در جریان سفر رئیس کل بانک مرکزی کشورمان به مسکو و به دنبال رایزنی‌ها و عملیاتی سازی بسترهای پولی و بانکی، اولین ال سی شبکه بانکی ایران در خارج از کشور توسط بانک سپه در روسیه گشایش یافت. ارزش این LC که مورد استفاده قرار گرفته، برای شروع مبلغ ۱۷ میلیون یورو است و با شرط پرداخت مدت دار جهت واردات استفاده می‌شود. همچنین با حضور فرزین رئیس کل بانک مرکزی کشورمان، جلسه‌ای میان مدیران بانکی اسیر بانک روسیه و بانک ملی ایران برگزار شد که براساس آن خط اعتباری به ارزش ۶ و نیم میلیارد روبل برای واردات کالاهای اساسی از روسیه برای ایران ایجاد گردید. فرزین با تأکید بر سرمایه‌گذاری مشترک در پروژه‌های ایران و روسیه، گسترش ظرفیت‌های اقتصادی طرفین را خواستار شد.

▼ سهم ایران از بازار روسیه چه میزان است؟

بفرغم اینکه ایران در حوزه سیاست خارجی به خصوص بعد از حمله روسیه به اوکراین هزینه‌های بین‌المللی زیادی را متحمل شده است اما روسیه در عمل اثبات کرده است که ایران را شریک تجاری و سیاسی خود نمی‌داند. مصداق عینی آن نیز در همراهی مسکو با کشورهای اعراب در مورد جزایر سه‌گانه ایران است. البته خبرگزاری تاس به نقل از وزارت خارجه روسیه بعد از همراهی مجدد روسیه با کشورهای عربی درباره تمامیت ارضی ایران در خبری اعلام کرده است که وزرای خارجه دو کشور (ایران و روس) حسین امیرعبداللهیان و سرگئی لاوروف درباره علاقه تهران و مسکو به افزایش روابط تجاری و اقتصادی گفت‌وگو کرده‌اند. با این حال آمار و ارقام‌هایبانگر حقیقت هستند. پیش از این نیز خبرگزاری مهر در گزارشی این موضوع را اثبات کرده است. براساس این گزارش «در میان کشورهای منطقه، کشور ترکیه، توانسته تعامل گسترده‌ای با اقتصاد روسیه برقرار کند اما ایران با وجود اینکه با کشور روسیه دارای مرز مشترک دریایی است، عملاً در فهرست شرکای اقتصادی جدی روسیه قرار ندارد. به عبارت دیگر، هنوز روابط اقتصادی ایران و روسیه به سطحی که بتوان آن را اثرگذار دانست، نرسیده است. نکته قابل تأمل آنکه در بین کشورهای همسایه روسیه شامل ارمنستان، قرقیزستان و بلاروس، کمترین سهم صادراتی در اختیار ایران است. این مسئله نشان می‌دهد، افزایش تحریم‌های اقتصادی، ناکارآمدی سازوکارهای تجاری و پیشی گرفتن رقبا در تأمین نیازهای وارداتی روسیه، سبب شده تا ایران، جایگاه خود را در میان شرکای اقتصادی منطقه‌ای روسیه از دست بدهد». براساس آمارهای موجود پس از آغاز تحریم‌های غرب علیه روسیه، حجم تجارت ایران و روسیه اندکی افزایش یافت؛ به طوری که مجموع کل مبادلات تجاری ایران و روسیه در سال ۲۰۲۲ معادل ۵/۱ میلیارد دلار بوده است. واردات ایران از روسیه ۲/۸ میلیارد دلار بوده و میزان صادرات ایران به روسیه ۱/۳ میلیارد دلار بوده است. از نظر تجاری میزان تعرفه اعمال شده بر کالاهای وارداتی به روسیه، بین پنج تا پنجاه درصد در نوسان است. ولی میانگین تعرفه ورود کالاها به این کشور در حدود ۱۴/۹۲ درصد است. اما بیلان تجارت ایران و روسیه در ۸ ماه سال جاری نشان می‌دهد، تراز تجاری ۵۲۳ میلیون دلار به نفع روس‌ها شده است. براساس داده‌های اعلام‌شده تجارت تراز ایران و روسیه در ۸ ماهه امسال به بیش از ۱/۷ میلیارد دلار رسید و با این شرایط ۱۸ درصدی داشته است. ارزیابی مناسبات تجاری ایران و روسیه نشان می‌دهد که روس‌ها همواره در جمع واردکنندگان کالا به ایران قرار داشته‌اند، این در حالی است که ایران سهم چشمگیری در بازار این کشور ندارد؛ بازاری که مشتاق کالاهایی همچون مصالح ساختمانی، محصولات دریایی، لبنیات، پوست، خرما، خشکبار، چرم و... از ایران است. همچنین براساس داده‌های اعلام‌شده از

داود سوری، اقتصاددان، با اشاره به اینکه این دولت نسبت به هر اتفاق اقتصادی ذوق دارد، به هم‌میهن گفت: «به هر حال بازگشایی ال سی در روسیه پنجره‌ای است که روز گذشته باز شده است در حالی که پیش از این باز نبود و باید بینیم براساس این خط اعتباری، چه اقدامی می‌توانیم از روسیه خریداری کنیم، به هر حال روسیه خود تحریم است و ایران تحت تحریم‌های بزرگتری قرار دارد بنابراین تفاوتی نمی‌کند این امکان گشایش ال سی را در روسیه داشته باشیم یا در کشورهای دیگر. اما این اقدام نسبت به دیروز یک پیشرفت است و قابلیت انجام یک کار بیشتر را برای ایران فراهم کرده است.» سوری در پاسخ به این سؤال که با توجه به مواضع اخیر روسیه در خصوص جزایر سه‌گانه ایران، آیا شاهد یک سیاسی کاری از روس‌ها هستیم؟ گفت: «این امکان وجود دارد. مقدمات این کار از مدتی قبل فراهم شده، مذاکرات صورت گرفته و حالا اجازه گشایش ال سی را داده‌اند. ولی در یک چنین موقعیتی به قول آن‌هایی که به مذاکره کنندگان هسته‌ای کنایه می‌زنند که «ذُر غلطان دادید و آبنبات چوبی گرفتید»، حالا هم ذُر غلطان دادیم و آبنبات چوبی گرفتیم، بنابراین بعید نیست که این همکاری اقتصادی با رویکرد سیاسی باشد و این محتمل است. این اقتصاددان درباره تغییر رویکرد و مواضع ایران به شرق و کشورهای همسایه در همکاری‌های اقتصادی نیز معتقد است: باید کل تفکرات به خصوص در بُعد اقتصادی و سیاسی را تغییر دهیم. لازم است جایگاه کنونی ایران و اقتصاد آن از نو شناسایی شود. زمانی تفکر نه شرقی و نه غربی، یعنی قبل از فروپاشی شوروی، مطرح بود اما امروز شرق و غرب معنایی ندارد و حتی شرق به دنبال آن است که با غرب ارتباط خود را گسترش دهد. امروز دیگر روسیه شرق نیست و حتی از منظر اقتصادی نیز جایگاهی ندارد. تنها جایگاه روسیه در حوزه نظامی است. سوری با بیان اینکه امروز شرق کشور، چین و کشورهای آسیای شرقی است، تأکید کرد: «در تعبیر شرق امروز اگر منظور کشور چین باشد باید به این نکته مهم توجه کنیم که چین سعی دارد با غرب و مهمتر از آن، آمریکا همکاری کند و در تضاد با غرب نیست. کشورهایی همانند ویتنام و آسیای جنوب شرقی به خوبی می‌دانند که باید با غرب در ارتباط باشند. امروز روسیه دیگر قطب اقتصادی نیست و باید دولت‌مدران ما این مهم را بدانند.» او با اشاره به اینکه کشور چین نهایت استفاده را از تحریم‌های ایران می‌برد، گفت: چین هیچ مشکلی با تحریم‌های ایران ندارد و تنها خریدار انحصاری و جدی نفت ایران است که با تخفیف بالاتر نفت ایران را خریداری می‌کند. ایران ناچار است از چین خرید کالا داشته باشد و همکاری‌های ایران و چین به هر مرحله‌ای رسیده است که دیگر کالا به ازای فروش نفت نداریم بلکه قرار است استادیوم ایرانی و اسلامی توسط چینی‌ها به ازای فروش نفت ساخته شود. بنابراین منابع ایران به خوبی در دستان چین است که سرتاسر سود است.»

احسان گنجی

سمفونی خطوط

صلح در دام

ادامه سر مقاله

است که اگر نیاز برق آن را هم حساب کنیم، حدود ۲۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری لازم دارند تا در ۵ سال این مقدار گاز و برق برای مصرف این حد از مسکن تولید شود. در واقع هزینه این سرمایه‌گذاری بسیار بیشتر از هزینه لازم برای ساخت این تعداد مسکن است. هزینه‌ای که در حال حاضر برای ساخت این مقدار مسکن وعده‌ده شده در دولت وجود ندارد چه رسد برای تأمین گاز و برق و آب آنها. در حال حاضر ما با ناترازی انرژی مواجهیم. در تابستان‌ها برق قطع می‌شود و در زمستان‌ها گاز، البته در هر دو مورد برای اینکه مردم متوجه نشوند، برق و گاز کارخانجات قطع می‌شود. در چنین شرایطی اصرار بر تولید مسکن نتیجه‌ای جز این ندارد که ناترازی انرژی را تشدید، بحران و کمبود را از یک نقطه و زمان حال به نقطه و زمان دیگری در آینده منتقل می‌کند.

مصاحبه اقتصادی امروز هم‌میهن با یکی از کارشناسان بین‌المللی انرژی درباره وضعیت اسفبار انرژی در ایران حاکی از آن است که مطابق گزارش‌های بین‌المللی ایران سالانه ۱۲۷ میلیارد دلار انرژی را بر باد می‌دهد؛ بزرگترین شبکه گازرسانی شاید جهان را دارد که حدود ۱۰ درصد از گاز مصرفی در آن تلف می‌شود. فقدان برنامه‌ریزی در صنعت پتروشیمی موجب شده که تولیدات آن نه تنها ارزش افزوده مهمی نداشته باشند بلکه بعضاً از خوراک گاز آنها کم‌ارزش‌تر باشند! ولی مهمترین نکته این گزارش نقدی است که بر سیاست ساخت مسکن این دولت وارد می‌کنند. در واقع باید گفت که عدم تحقق وعده ساخت مسکن یک نتیجه مطلوب برای جامعه است. زیرا طبق محاسبات مطرح‌شده، تأمین گاز و برق این ۴ میلیون مسکن وعده‌ده‌شده معادل حدود ۲۰ میلیون مترمکعب گاز در روز

بازتاب

واکنش به گزارش «ادغام رشته‌های دبیرستان؟»

برخی از رشته‌های شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کار دانش در سال تحصیلی جاری محقق شده است. رویکرد آن نیز آمایش سرزمینی و همچنین نیازهای کشور و بازار کار بوده است. در دوره دوم متوسطه نظری هم موضوع ادغام رشته‌های علوم تجربی و ریاضی و فیزیک با توجه به فراتر محتوایی، مدنظر است. نکته مهم و قابل توجه این است که اگر ادغامی در رشته‌های نظری اتفاق بیفتد طبیعتاً کنکور هم متناسب با آن، تغییر و گروه آزمون هم ادغام خواهد شد که از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری هم اعلام آمادگی شده است. بنابراین پذیرش رشته‌های دانشگاهی هم براساس تغییرات انجام خواهد شد، یعنی دروس مختلف در آزمون قطعاً وجود خواهد داشت فقط ضرایب آن متفاوت می‌شود. هرگونه تغییراتی از قبل به دانش‌آموزان اعلام خواهد شد و نباید ذهن دانش‌آموزان پشت کنکوری با حاشیه‌سازی‌های رسانه‌ای و فضا سازی برخی ذینفعان کنکور درگیر این موضوع شود. در پایان باید اشاره کرد که این طرح در سطح بررسی‌های کارشناسی قرار داشته و هنوز تصمیم نهایی اتخاذ نشده است.

معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش در پاسخ به مطلب منتشرشده در روزنامه هم‌میهن به تاریخ ۲۳ آذرماه با عنوان «ادغام رشته‌های دبیرستان؟»، پاسخی ارسال کرده است که به شرح ذیل است: آموزش و پرورش عهده‌دار آموزش نیمه‌تخصصی در شاخه نظری پس از آموزش عمومی است که ضمن زمینه‌سازی فرآگیری علوم نظری، دانش‌آموزان را از طریق تقویت روحیه استدلال و تفکر و آشنایی با مبادی علوم و فنون، آنها را برای ورود به آموزش عالی آماده می‌کند. از این رو با توجه به اهداف و مأموریت‌های وزارت متبوع و نیز تغییرات گسترده علوم و رشته‌های شغلی در زیست‌بوم جدید که عمده تخصص‌ها در مدارج بالاتر صورت می‌پذیرد. همچنین در راستای پرهیز از حافظه‌محوری وزارت آموزش و پرورش وظیفه تربیت دانش‌آموزان و کسب شایستگی‌های پایه را داشته و افراد را برای ورود به دانشگاه آماده می‌نماید. با چنین نگاهی، بازنگری در ساختار دوره متوسطه و رشته‌های تحصیلی به عنوان یک ضرورت مطرح می‌شود. موضوع تجمیع و ادغام رشته‌های دوره دوم متوسطه در

غزه و منحرف کردن توجه جهان از آنها است.» پس از واقعه ۷ اکتبر و ورود حماس به سرزمین‌های اشغالی، گمانه‌زنی‌های فراوانی در خصوص نقش ایران در این عملیات مطرح شد اما این گمانه‌زنی‌ها از سوی ایران و ایالات متحده آمریکا رد شد و سپس حماس نیز این عملیات را یک عملیات کاملاً فلسطینی دانست و همکاری هر کشور خارجی در آن را تکذیب کرد. حسن نصرالله، رهبر حزب الله لبنان نیز در اولین سخنرانی خود پس از عملیات طوفان الاقصی، بر بی‌خبر بودن تمام متحدان حماس از این عملیات تأکید کرد.

حالا پس از اظهار نظر سردار شریف در خصوص انگیزه عملیات طوفان الاقصی، بار دیگر این مسئله در رسانه‌ها داغ شد که آیا ایران در این عملیات نقش داشته است یا نه. بیانیه حماس نشان می‌دهد که آن‌ها همچنان بر این مسئله اصرار دارند که عملیات ۷ اکتبر یک قضیه فلسطینی بوده

جنسیت مطرح نیست و هیچ محدودیتی برای حضور زنان وجود ندارد.» رهبری «شایسته‌سالاری» را «تنها ملاک واگذاری مسئولیت‌های اجتماعی و سیاسی به زنان و مردان» دانستند و گفتند: «در جایی مانند وزارت یا نمایندگی مجلس اگر بانوی مجرب و کارآمد بهتر و شایسته‌تری وجود دارد، در نظر اسلام هیچ محدودیتی برای تصدی او وجود ندارد.» ایشان شرط حضور زنان در مشاغل را «محروم نشدن آنها از مشغله اساسی زنانه یعنی خانه‌داری و فرزندآوری و مادری» خواندند و گفتند: «حتی بر برخی مشاغل مانند پزشکی و معلمی برای زنان و دختران واجب کفایی است و اگر گاهی اشتغال زن با خانه‌داری، فرزندآوری و لوازم آن، تعارض پیدامی‌کند، مسئولان کشور باید راه‌حلی پیدا کنند که هیچ‌یک از این دو وظیفه زمین‌نماند. البته این وظایف قابل جمع است؛ همچنان که زنان نخبه و موفق را در بخش‌های علمی و اجرایی می‌شناسیم که فرزندان خوبی نیز تربیت کرده‌اند.» ایشان پس از تأکید بر ایفای وظایف خانوادگی زن، «دومین حساسیت اسلام در مسئله حضور اجتماعی زن» را «خطر و لغزشگاه‌های جاذبه‌های جنسی» دانستند و گفتند: «یکی از جنبه‌های تأکید اسلام بر روی حجاب ایجاد محدودیت برای خطر جاذبه جنسی است که این حساسیت باید رعایت شود. بنابراین، حجاب محرومیت نیست؛ بلکه نوعی برخورداری و باعث حفظ امنیت زن است.» رهبری نقش مادری را «مهمترین و برترین نقش‌ها در خلقت بشر به علت تضمین ادامه نسل و حیات انسان» برشمردند و افزودند: «این تصور که

کار خانه از قبیل پخت و پز و شست‌وشو و وظیفه زن است، کاملاً غلط است و در خانواده کارها باید با تفاهم انجام شود؛ همچنان که برخی مردها هستند که در کار خانه به زنان کمک می‌کنند.»

مسئله سن ازدواج موضوع دیگری بود که آیت‌الله خامنه‌ای، نظر اسلام درباره آن را «پرهیز از موکول کردن به سنین بالا» خواندند و گفتند: «البته این به معنای ازدواج کردن کودکان نیست؛ بلکه یعنی دختر و پسر هر چه به وقت ازدواج کنند بهتر است.» ایشان پیشرفت‌های زنان در بخش‌های مختلف علمی، ادبی، ورزشی و هنری در دوره جمهوری اسلامی را بیش از ده برابر قبل از انقلاب خواندند و گفتند: «با وجودی که ما هنوز نتوانسته‌ایم کشور را به معنی واقعی اسلامی کنیم و کشور، اسلامی نیمه‌کاره است، این موفقیت‌ها حاصل شده است و در صورت اجرای کامل اسلام این توفیقات چند برابر خواهد شد.» رهبری در پایان سخنان‌شان با اشاره به در پیش بودن انتخابات مهم اسفند ۱۴۰۲، نقش آفرینی بانوان در این عرصه را در اجتماع و خانواده ضروری خواندند و گفتند: «مهمترین نقش شما در داخل خانه و ترغیب کردن همسر و فرزندان به فعال بودن در مسئله انتخابات و تحقیق درست است، به خصوص که زنان در برخی مسائل از جمله شناخت اشخاص و راهبردها و جریان‌ها، دقیق‌تر و ظرفیت‌ها در مردها به صحنه نگاه می‌کنند. بنابراین، می‌توانید در شناخت نامزدهای انتخاباتی و تشویق به حضور در پای صندوق‌های رأی، نقش مهمی ایفا کنید.»